

УДК 811.111:81'42
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2024-2-2>

ПОЛІФУНКЦІЙНІСТЬ *WAR-RELATED COLLOCATIONS* У МОВІ ВІЙНИ

Дем'янчук Юлія Ігорівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та перекладознавства
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
y.demianchuk@gmail.com
orcid.org/000-0001-8722-5568

Кучеренко Марина Володимирівна,
викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
stepaniyuk@gmail.com
orcid.org/0000-0002-4803-8089

Дослідження присвячене випрацюванню функцій war-related collocations (політично-оцінних прагматизмів) в офіційно-діловому, публіцистичному та художньому дискурсі, що ретранслюють уявлення про внутрішній потенціал мови війни. Лінгвістичні одиниці викликають зацікавлення у різних аспектах – і з боку пізнання воєнних, антитерористичних, миротворчих дій й збройної боротьби в цілому, і в плані увіраження притаманних певному класу слів лексико-семантичних ознак в процесі інформаційного обміну між органами державної влади, військовим командуванням, військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування та міжнародними партнерами й організаціями, що забезпечують координацію дій, своєчасне реагування на загрози та стратегічне планування. Аналіз лінгвістичних параметрів тексту уможливорює структурувати новосформовані смисли, заразом актуалізує семіосферу, що дає ключ до означення воєнного і політичного явища, яким є російсько-українська війна.

Новизна дослідження полягає у встановленні поняття war-related collocations та їхнього функціонального потенціалу у мові війни. У межах стилістичного аналізу предметом дослідження слугують – мовні засоби теорії оперативного мистецтва (операцій і бойових дій), теорії тактики (підготовка й ведення бою) й теорії стратегій (управління військами).

Для виявлення й систематизації war-related collocations використано загальнонаукові методи спостереження й опису мовних явищ, стилістичного аналізу із застосуванням прийомів внутрішньої інтерпретації. На наше переконання, вербалізація елементів воєнно-політичної системи ґрунтується на військовій риторичі, що формується внаслідок тривалої, постійно відтворюваної взаємодії між мовою та воєнною реальністю у висвітленні бойового досвіду Збройних Сил України й набутого досвіду “виживання” цивільних під час масових ракетних обстрілів.

Перспективи подальшого студювання убачаємо в ґрунтовному дослідженні war-related collocations крізь призму лінгвістики війни – виявленні математично-статистичних закономірностей виокремлення колокацій на основі парадигмальної трансформації. Аналіз таких мовних фактів має різнопланвні інтенції у методологічному аспекті: увіразнить комунікативно-когнітивну природу мовних одиниць; розкриє лінгвальну природу засобів лінгвополітичної номінації.

Ключові слова: war-related collocations, офіційно-діловий дискурс, публіцистичний дискурс, художній дискурс, стилістичний аналіз тексту, лінгвістика війни.

MULTIFUNCTIONALITY OF WAR-RELATED COLLOCATIONS IN THE WAR LANGUAGE**Demyanchuk Yuliya Ihorivna**

PhD in Economics,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages and Translation Studies

Lviv State University of Life Safety

y.demianchuk@gmail.com

<https://orcid.org/000-0001-8722-5568>**Kucherenko Maryna Volodymyrivna**

Lecturer at the Department of Foreign Languages and Translation Studies

Lviv State University of Life Safety

stepaniyuk@gmail.com

orcid.org/0000-0002-4803-8089

The study is devoted to the elaboration of the functions of war-related collocations (politically evaluative pragmatics) in official business, journalistic and artistic discourse, which relay the idea of the war language internal potential. Linguistic units are of interest in various aspects - both from the point of view of understanding military, anti-terrorist, peacekeeping actions and armed struggle in general, and in terms of expressing lexical and semantic features inherent in a certain class of words in the process of information exchange between public authorities, military command, military administrations, local governments, and international partners and organizations that ensure coordination of actions, timely response to threats and strategic planning. The analysis of the linguistic parameters of the text makes it possible to structure the newly formed meanings, and at the same time actualizes the semiosphere, which gives the key to defining the military and political phenomenon that is the Russian-Ukrainian war.

The novelty of the study is to establish the concept of war-related collocations and their functional potential in the language of war. Within the framework of the stylistic analysis, the subject of the study is the language means of the theory of operational art (operations and combat), the theory of tactics (preparation and conduct of combat) and the theory of strategies (command and control of troops).

To identify and systematize war-related collocations, we used general scientific methods of observation and description of linguistic phenomena, stylistic analysis with the use of internal interpretation techniques. In our opinion, the verbalization of military-political system elements is based on military rhetoric, which is formed as a result of a long, constantly reproduced interaction between language and military reality in covering the combat experience of the Armed Forces of Ukraine and the experience of civilians "survival" during massive rocket attacks.

We see the prospects for further research in a thorough study of war-related collocations, i.e., the identification of mathematical and statistical patterns of collocations based on paradigmatic transformation. The analysis of such linguistic facts has different intentions in the methodological aspect: it will emphasize the communicative and cognitive nature of linguistic units; it will reveal the linguistic nature of the means of linguopolitical nomination.

Key words: war-related collocations, official business discourse, journalistic discourse, artistic discourse, stylistic analysis of the text, linguistics of war.

Вступ. Війни та конфлікти у світі створюють виняткові умови для функціонування мови, при цьому поняття перестають бути взаємовиключними, натомість виникає можливість їхнього переплетення чи взаємодоповнення. Мова війни набуває ознак множинності й ситуативності, залежно від історичного й суспільно-політичного контексту, в якому кожне слово уміщує паритетне значення, і це значення виходить за межі його фахової експлуатації. Дослідження мовних явищ, як от військової термінології, що засноване на поляризації й виключенні відносно напряду її поширення, трансформується в плюральність (Zecchinon, Standaert 2024). Теоретики військової лексики (Ernst, Coward, Robinson та ін.) піддають сумніву гомогенність таких тематичних груп як *воєнна тактика*, *воєнні*

дії та *військова комунікація* (Nociar T. Davita Silfen Glasberg-Deric Shannon, 2012). Натомість визначають гетерогенність цих груп, їхню різноманітність, ба більше, концептуальну основу кожного окремого елемента системи. В цьому контексті важливим і актуальним, на наше переконання, є переосмислення тих мовних одиниць, що складають лінгвосеміотичний простір російсько-української війни, на функціонування яких впливають екстралінгвальні фактори.

Згадаємо певні напрацювання у цьому аспекті українськими вченими: вивчення мультимодальності конструювання ідентичності в російсько-українському дискурсі війни (Ущина, 2022), опрацювання змістового наповнення лексико-семантичної групи "воїни" (Кирилюк, 2022), вивчення ролі

засобів лінгвографії у творах сучасної української літератури війни (Бабелюк, 2024), лексикографічна репрезентація асоціативних полів концепту “війна” (Мельник, Назаренко, Сікорська 2023), сугестивний аналіз архетипів в поезії спротиву в російсько-українській війні (Machulin, 2022). Важливим аспектом мови війни є дослідження дискурсу ненависті (Катеринич, 2023), а також мовних засобів творення образу ворога (Кирилюк, 2022). Очевидно, що такий науковий доробок є важливим для системного аналізу одиниць мови війни, в якій серед іншого функціонують *war-related collocations*, які ми пропонуємо розглядати як прецедентну одиницю, що виступає маркерами російсько-української війни і є вихідним продуктом офіційно-ділового, публіцистичного та художнього дискурсів.

Метою статті є визначення функцій *war-related collocations* з огляду на стилістичну експлікацію в офіційно-діловому, публіцистичному, художньому дискурсах. Для досягнення цієї мети необхідно виконати наступні завдання: встановити паралельну архітектуру лінгвістики війни; продемонструвати симбіоз політичної лінгвістики та соціолінгвістики; зібрати, систематизувати й проаналізувати фрагменти офіційно-ділових документів, публіцистичних статей, художніх творів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В період війни, мова вже не є виключно біологічною даністю, а способом протидії психологічному й інформаційному тиску це – механізм композиційної будови уявлень про ворога і союзника, а також політику асиміляції і толерування в соціумі, як наслідок – формування морального духу суспільства. Це пов’язано із проникненням новітніх інформаційних технологій до соціально-політичного явища, що породжує нові форми війни та впливає на спосіб комунікації. Так, зокрема, інформаційні атаки породжують кібервійну, а використання соціальних мереж, як зброї, втілює парадигму масової дезінформації, що репрезентовано у праці Я. Харгаун та Д. Тулупнікова, “Пропаганда і дезінформація в російських та українських медіа: інформаційні технології у конфлікті” (Narhaun, Tulupnikov, 2024: 53-61).

Поширення й домінування науково-інформаційних ресурсів в усіх сферах життєдіяльності людини формує нові світоглядні орієнтири, з одного боку, та висвітлює інформацію в офіційно-ділових документах, аналітико-публіцистичних виданнях, художніх

творах, з іншого, – позначилися на синергії політичної лінгвістики, соціолінгвістики та лінгвістики війни, разом сприяли популяризації пасивної лексики у воєнно-політичному обрамленні.

Наповнення воєнно-політичного простору лінгвістики війни, втіленого в канву тексту лежить в основі мультиструктурної конфігурації (див. рис. 1).

Рис. 1. Паралельна архітектура лінгвістики війни

Уявлення про мовні засоби вербалізації воєнного мистецтва, військової тактики, воєнної стратегії відкривається у нових ракурсах у добу війни. У такому разі модус війни – це концепція, яка описує послідовність подій, які відбуваються у хронологічному порядку за часом (початок бойових дій, позиційні бої та ін.), поєднує методи і засоби ведення воєнних дій в єдиному цілому. Безумовно, вербалізовані компоненти теорії оперативного мистецтва уможливають виявити смисловий потенціал *war-related collocations*.

War-related collocations – це політично-оцінні прагматизми, військово-політичні терміни, колокації, надфразові єдності, які активізували свій семантичний потенціал під час російсько-української війни. Вони є невід’ємною частиною воєнної комунікації політичних та військових діячів, а також можуть бути використані для опису мовленевих характеристик комунікантів в різних жанрах мовлення, формуючи при цьому специфічне мовне військово-політичне середовище.

Стилістичний аспект вивчення *war-related collocations* вважається нами найбільш перспективним, що уможливить виявити широкі функціонально-комунікативні можливості цих одиниць. Загальновідомим є той факт, що стилістичний аналіз тексту розкриває концептуальний потенціал мовних одиниць, що перебувають у тісному зв’язку з особливостями змісту та сприяють його розкриттю (Боровицька, 2009; Tahreem 2020). Цей конвенційний метод дослідження не втрачає своєї релевантності вже більше ніж пів століття (Agu, Emike, 2024). Поглиблюючи розуміння зазначеного методу, В. Адерою вважає

доцільним називати його семантико-стилістичним аналізом, або прийомом семантичної ідентифікації (Адерою, 2024), що посилює стилетвірні ознаки семантичних компонентів.

Політично-оцінні прагматизми у цьому контексті, функціонують у терміносистемі мови війни в кількох площинах: у мові ділових паперів, публіцистичних статтях та художній літературі – мовним субстратом, в прагматиці війни – воєнним імплікатором. Вони прескрептивно узагальнюють денотати визначених типів дискурсу, що передають потрібний зміст і відповідають комунікативним ознакам мовлення.

В офіційно-ділових документах колокації виконують *сигніфікативну функцію*. Ця функція полягає у вивченні способів позначення воєнних дій і засобів імплементації. До прикладу в документі Ради Європи “Council of Europe Action Plan for Ukraine “Resilience, Recovery and Reconstruction” 2023-2026” (Published November 29, 2022) колокації *human rights, human rights violations, effective protection, war-affected people* – логічно-мотивовані і є частиною термінопороджуючого тексту: *Provide institutional support to the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights (Ombudsperson’s Office) in ensuring effective protection of human rights and responding to the needs and challenges related to reporting of gross human rights violations and human rights monitoring of the war-affected people* (Council of Europe, 2022).

Так, у фрагменті тексту, колокації уточнюють інформацію про *грубі порушення прав людини* (gross human rights violations) та експліцитно виявляють *інституційну підтримку* (institutional support) Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини. Семантизація поняття *war-affected people* (люди, які постраждали внаслідок війни) здійснюється на протиставленні *забезпечення ефективного захисту* (ensuring effective protection), що сигніфікує план дій, спрямований на підтримку програми реформ України з європейською перспективою.

Евресична функція в межах якої, *war-related collocations* беруть участь в розкритті сутності поняття *російсько-українська війна* й розвіюванні російських наративів поширюється на урядові декларації, заяви консулів, дипломатів, документи Ради Безпеки України, Міністерства закордонних справ, Кабінету міністрів України, Державної міграційної служби України, Європейського Союзу, НАТО, Червоного Хреста та інших.

Відрадно, що представники влади демонструють незаангажований підхід до наповнення офіційно-ділового документа надлишковою лексикою, можна припустити, що поява у цих текстах колокацій спрямовує вектор воєнної тематики у сильну позицію. До прикладу, в документі Міністерства закордонних справ України “MFA of Ukraine brings heads of foreign diplomatic missions to the site of russian attack on Okhmatdyt” (Published July 9, 2024) Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба і заступник Міністра Євген Перебийніс в офіційній заяві оперують такими мовними одиницями, як *heavily damaged* (сильно пошкоджений), *russian missile strike* (російський ракетний удар), *barbaric russian missile strike* (варварський російський ракетний удар) з метою підтвердити російську збройну агресію проти України. Точність суджень та авторитетність висновків офіційної заяви відображено нижче у фрагменті тексту: *On July 8, 2024 on the commission by Ukrainian Foreign Minister Dmytro Kuleba, the Deputy Minister Yevhen Perebyinis, together with 33 heads of diplomatic missions accredited in Ukraine, visited one of Ukraine’s largest children’s hospitals, Okhmatdyt, which was heavily damaged by a russian missile strike. The delegation of foreign ambassadors had the opportunity to see the consequences of the barbaric russian missile strike on a medical facility where civilians, including children, were being treated for cancer and other heavy illnesses <...>* (Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, 2024).

Виділені колокації є виразниками офіційно-ділового стилю, вписуючись у парадигму структурних, формальних, стилістичних параметрів, значущих для оприявлення суспільно-політичних обставин, в яких опинилися українці.

Метонімічну функцію у воєнно-політичних текстах авторитетних видань виконують топоніми на позначення місця воєнних дій. Так, географічні назви, як Буча, Бахмут, Вовчанськ, Маріуполь, Соледар, Харків, Херсон дорівнюють значенням *war-related collocations* (full-scale invasion, humanitarian crises, occupied territories, dead bodies, massive offensive) в статті The New York Times під заголовком “Russian Attacks Open a New Front in Ukraine” (Published May 11, 2024):

<The small town of Vovchansk has experienced the full war cycle — occupied by Russian troops after the full-scale invasion in February 2022, liberated that September

and sporadically shelled since then>. <...> *The only ones left in Vovchansk, Ms. Novikova said, “are the old and the disabled, and they can’t move.” “If a missile hits where they live,” she added, “the streets will be full of dead bodies.”* <...> (Gettleman, 2024).

Описуючи ситуацію на Донецькому напрямку міжнародний кореспондент Jeffrey Gettleman застосовує сполучення загального іменника *war cycle* із прикметником *full*, а також *invasion* із прикметником *full-scale*, що на перший погляд видається тавтологічним епітетом, зразком ампліфікації. Однак *full war cycle* та *full-scale invasion* не є експресивним, а логічним означенням, і свідчить про амбівалентність циклу і вторгнення (не кожен цикл війни – це масштабне вторгнення; вторгнення притаманне не тільки початковій фазі конфлікту, але й може повторюватися на різних етапах), тому за допомогою інверсованого порядку слів спершу акцентовано на географічних координатах місця ведення бойових дій, згодом на типології війни.

У процесі дослідження стає зрозумілим, що конкретизуюча функція на позначення зброї та військової техніки надає мовленню стилістичного відтінку, тим самим підкреслює її могутність. У статті The Guardian “Russia accused of using chemical gas attacks against Ukrainian soldiers” (Published April 7, 2024) українські солдати описують «майже щоденні» незаконні газові атаки, коли загарбники намагаються витіснити їх із закріплених позицій: *Russia has been accused of systematically using illegal chemical gas attacks against Ukrainian soldiers* (The Guardian, 2024).

Мовній репрезентації збройної агресії в тексті, притаманне вживання колокації (*chemical gas*) на позначення хімічної зброї. Це забарвлює стрічку новин насильницькою семантикою, змальовуючи жорстке самоствердження росіян як вияв гегемоністської норми. У цитованому фрагменті подано ряд правопорушень щодо застосування хімічних засобів боротьби із заворушеннями (зокрема, речовин подразнювальної дії) «як засіб ведення війни», що заборонено Женевським протоколом 1925 року та Конвенцією про хімічну зброю (стаття 1, пункт 5) (Ліскович, 2024).

У статті The Washington Post під заголовком “These are the Western air defense systems protecting Ukraine” (Published May 19, 2023) А. Horton et al. використовують колокації, які номінують систему протиповітряної оборони та ракетну зброю (*air defense systems, Patriot air defense system, advanced missiles, air defense*

equipment), що в процесі розгортання змісту повідомлення корелюють із колокаціями (*critical infrastructure, civilian targets* та кодовим іменником *missiles*) на позначення об’єктів оборони, заразом об’єктів, що забезпечують життєво важливі послуги та комунікацію (Kyiv Post, 2024): *Air defense systems have proved essential to Ukraine as Russia bombards critical infrastructure and civilian targets. This week, the newly arrived U.S.-made Patriot air defense system shot down missiles aimed at Kyiv, Ukrainian officials said, including advanced missiles that have previously eluded outmatched air defense equipment* (Horton et al., 2023).

Колокації, що експлікуються в тексті поповнили дві лексико-семантичні групи:

1) зброя російсько-української війни – клас лексем, що охоплює *автомати АК-74, танки Т-72, літаки авіаційної підтримки Су-25, реактивні системи залпового вогню М142 HIMARS і М270 MLRS, переносні протитанкові системи FGM-148 Javelin і NLAW, дрони, Shahed-131 та Shahed-136, безпілотні надводні апарати, зенітні системи FrankenSAM, бронетранспортери Fuchs та бойові машини піхоти Lynx, міни ВПП-50, ВПП-100* та інші;

2) критична інфраструктура – прескриптивний клас лексем, в якому втілено уявлення про об’єкти, які необхідні для підтримки життєво важливих соціальних функцій держави *електростанції, харчова промисловість, транспортні вузли, телекомунікаційні мережі, медичні та фінансові установи*.

Маніпулятивну функцію, яка вибудовує подальшу систему аргументацій і визначає цілі комунікантів уособлює сукупність колокацій на позначення воєнних дій, воєнних злочинів, політичних процесів. Про загрозу маніпулятивного впливу ідеться в повідомленні The New York Times під назвою “Stolen Valor: The U.S. Volunteers in Ukraine Who Lie, Waste and Bicker” (Published March 25, 2023): *One retired Marine lieutenant colonel from Virginia is the focus of a U.S. federal investigation into the potentially illegal export of military technology. A former Army soldier arrived in Ukraine only to turn traitor and defect to Russia. A Connecticut man who lied about his military service has posted live updates from the battlefield — including his exact location — and boasted about his easy access to American weapons. A former construction worker is hatching a plan to use fake passports to smuggle in fighters from Pakistan and Iran* (Scheck, Gibbons-Neff, 2023).

У медійних контекстах, неважко помітити реалізацію маніпулятивної функції, що передає такі аспекти війни як зрада і обман, закладені в інформаційне повідомлення. Лексичні одиниці, які використовують військові та політики становлять певну систему, яка відображає об'єкти та явища інформаційно-психологічного характеру. Типову маніпулятивну інтенцію лейтенанта морської піхоти спостерігаємо у фальсифікації документів, що у підсумку розцінюється як державна зрада. З точки зору стилістичної характеристики публіцистичний матеріал відрізняється насиченістю *war-related collocations* *illegal export*, *military technology*, *military service*, що імпліковано у військових матеріалах журналістів.

Когнітивна функція мовних конструкцій у художньому тексті – епістемологічна, здійснюється через художнє зображення ментальних образів, які допомагають читачеві зрозуміти іманентність воєнно-політичного конфлікту. У межах когнітивної функції колокації вербалізують мотив появи регулярної армії РФ на території України (2014-2022 р.), бліцкригу (лютий-березень 2022 р.), наступу Росії (весна-літо 2022 р.), осіннього наступу Росії (осінь 2022 р.), Бахмут (наступ Росії) (зима 2022-весна 2023 р.), літнього наступу України (літо-осінь 2023 р.), Авдіївка (бої за місто) (лютий 2022-2024 р.).

У цьому процесі колокації виступають суб'єктом дії, компонентом естетичної та смислової структури тексту, що виконує роль синеретичного утворення й об'єднує різні елементи наративу. Так, наприклад, сучасний англійський письменник L. Harding використовує “мережу друзів” в Росії та Україні й “відкриті двері в адміністрацію Зеленського”, як першоджерело фактографічного наповнення політичного тексту для того, щоб читач емоційно відчув російську імперіалістичну війну. Єдиним недоліком оповіді, на думку критиків, є звернення автора до чутливості західної аудиторії: *The Russian military planned to take Kyiv in 3 days and the West concurred with Putin's appraisal. The first invasion of Ukraine by Russia in this century was in 2014. The invasion started on February 24, 2022. Russia attacked and reinvaded Ukraine, bombed Ukrainian cities, killed innocent, tortured, and raped Ukrainians on Ukrainian soil. It can't be clearer: Russia is the aggressor; Ukraine is the victim* (Harding, 2022).

Отож, узагальнення лексеми *вторгнення* вербалізує два різні етапи війни: вторгнення в Україну в 2014 році та повторне вторгнення

в 2022 році. Наскільки страшними є методи РФ, свідчить фінальна синтаксема абзацу – *катували та гвалтували українців на українській землі* (*tortured, and raped Ukrainians on Ukrainian soil*).

Репрезентативна функція колокацій у художньому дискурсі відображає залежність лінгвістичних процесів у фіксуванні аксіологічного знання про дійові особи і механізми їхньої взаємодії у воєнній комунікації. Соціальна роль і комунікація в умовах війни не завжди відповідає тим стереотипам, якими її зображують наукові журнали, і це не залишається непоміченим у художньому творі: *Adrenaline coursed through my veins. I rolled from the bed onto the ground, scrambling on all fours to the door. When I opened it and looked down the hallway, a pair of foreign journalists were spinning confusingly around in just their underwear.*

“What the fuck just happened?” one of them shouted at me, totally dazed.

“We're being attacked,” I said.

“What?” the man replied.

“Russia's invading Ukraine,” I told him.

“Yeah?” the other man said.

“Yeah, man!” I shouted back (Miller, 2023).

Емоційне сприйняття таких випробувань позначене лексичними повторами *being attacked* (піддаються нападу), *Russia's invading Ukraine* (вторгнення Росії в Україну), смислове навантаження яких утворює когнітивну метафору *INVASION IS CHAOS* (вторгнення – це хаос). Синтаксичний паралелізм виражений, конструкціями *scrambling on all fours* (перебираючись на четвереньках) та *spinning confusingly* (плутано крутитися) – переконає в повторюваності дій, унаслідок чого формується образ випадкової жертви.

Як бачимо, *war-related collocations* наближаються за своєю структурою та семантико-стилістичним потенціалом до фразеологізмів військової терміносфери, що вербалізують об'єктивну реальність та вживаються у воєнній комунікації для маніпулятивної мети повідомлення.

Висновки. Аналіз лінгвістичних параметрів тексту засвідчує фреймізацію інформаційного потоку, коли *war-related collocations* стають частиною формування цілісного образу російсько-української війни. Можемо констатувати, що домінантними у воєнній комунікації стають колокації, що виконують сигніфікативну, евристичну, метонімічну, конкретизуючу, маніпулятивну, когнітивну (епістемологічну), репрезентативну функції

та набувають статусу політично-оцінних прагматизмів. Узагальнюючи результати дослідження, зауважимо, що *war-related collocations* є сегментом семіотичної системи світового інформаційного простору, формуючи в масовій свідомості нові когнітивні смисли про російсько-українську війну.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Harhaun Y., Tulupnikov D. Пропаганда і дезінформація в російських та українських медіа: інформаційні технології у конфлікті. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*. 2024. С. 53-61. DOI: 10.26693/ahpsxxi2024.08.053
2. Nociar T. Davita Silfen Glasberg-Deric Shannon. Political Sociology: Oppression, Resistance and the State. *Slovak Journal of Political Sciences*. 2012. Vol. 12. 248 p.
3. Ущина В. From conflict of discourses to military conflict: multimodality of identity construction in Russo-Ukrainian war discourse. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2022. Т. 9, № 2. DOI: <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.2.usb>
4. Кирилюк О. Л. Змістове наповнення лексико-семантичної групи «ВОЇНИ» в дискурсі російсько-української війни. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2022. № 2. С. 23-32. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.2.4>
5. Бабелюк О. А. Інтерпретація графічного нарративу кризь призму лінгвографії (на матеріалі книги «СЛОВНИК ВІЙНИ» Остапа Сливинського). *Мова. Література. Фольклор*. 2024. № 1. С. 13-19. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-9594-2024-1-2>
6. Мельник С. М., Назаренко О. М. Сікорська В. Ю. Мовна репрезентація концепту «війна» в сучасному українському медіадискурсі. *Philological education and science: transformation and modern development vectors: scientific monograph*. Riga: Baltija Publishing, 2023. С. 446-467.
7. Machulin L. National archetypes as a modus of resistance poetry in Russian-Ukrainian war. *Culture of Ukraine*. 2022. С. 19-27. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.077.02>
8. Катеринич П. Мова ворожості в публіцистичному дискурсі (на матеріалі текстів Telegram). *Науковий журнал «Мова»*. 2023. № 34 (73). DOI: 10.32782/2710-4656/2023.1.1/28.
9. Боровицька О. Дискурс як об'єкт дослідження соціальної стилістики. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2009. Вип. 46, ч. 1. С. 79-85.
10. Tahreem R. Corpus Stylistic Analysis of A Tale of Two Cities. 2020. DOI:10.13140/RG.2.2.25295.46247 Adepoju B. *Linguistic Stylistics*. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/380541866_LINGUISTIC_STYLISTICS (дата звернення: 14.10.2024)
11. Agu M., Emike A. Perspectives in Stylistics. *Global Journal of Research in Humanities and Cultural Studies*. 2024. Vol. 4. P. 14-18. URL: https://www.researchgate.net/publication/377845247_Perspectives_in_Stylistics (дата звернення: 14.10.2024).
12. Council of Europe. Council of Europe Action Plan for Ukraine "Resilience, Recovery and Reconstruction" 2023-2026. 2022. URL: <https://rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-eng/1680aa8280> (дата звернення: 14.10.2024).
13. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. MFA of Ukraine brings heads of foreign diplomatic missions to the site of russian attack on Okhmatdyt. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/mzs-orhanizuvalo-vizyt-ponad-30-hlavinozemnykh-dypmisiy-do-mistsia-rosiiskoho-udaru-pokhmatdytu> (дата звернення: 14.10.2024).
14. Gettleman J. Russian Attacks Open a New Front in Ukraine. *The New York Times*. 2024. URL: <https://www.nytimes.com/2024/05/11/world/europe/ukraine-russia-kharkiv.html> (дата звернення: 14.10.2024).
15. Zecchinon P., Standaert O. The War in Ukraine Through the Prism of Visual Disinformation and the Limits of Specialized Fact-Checking. A Case-Study at Le Monde. *Digital Journalism*. 2024. P. 1 – 19. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2024.2332609>
16. Ліскович М. Сотні хімічних атак проти ЗСУ: як Росія уникає відповідальності. 2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3842503-sotni-himicnih-atak-proti-zsu-ak-rosia-unikae-vidpovidalnosti.html> (дата звернення: 14.10.2024).
17. Horton A., Mellen R., Granados S., Galocha A. These are the Western air defense systems protecting Ukraine. *The Washington Post*. 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/world/2023/05/19/ukraine-air-defense-systems-patriot/> (дата звернення: 14.10.2024).
18. Russia accused of using chemical gas attacks against Ukrainian soldiers. *The Guardian*. 2024. URL: <https://www.theguardian.com/world/2024/apr/06/russia-accused-of-using-chemical-gas-attacks-against-ukrainian-soldiers> (дата звернення: 14.10.2024).
19. Об'єкти критичної інфраструктури України: все, що варто знати. *Kyiv Post*. 2024. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/28283> (дата звернення: 14.10.2024).
20. Scheck J., Gibbons-Neff Th. Stolen Valor: The U.S. Volunteers in Ukraine Who Lie, Waste and Bicker. *The New York Times*. 2023.
21. Harding L. Invasion: The Inside Story of Russia's Bloody War and Ukraine's Fight for Survival. *Faber & Faber*, 2022. 336 p.
22. Miller C. The War Came to Us: Life and Death in Ukraine. Лондон: Bloomsbury, 2023. 293 p.

REFERENCES:

1. Harhaun Y., & Tulupnikov D. (2024). Propaganda i dezinformatsiya v rosiiskykh ta ukrainskykh media: informatsiini tekhnolohii u konflikti [Propaganda and disinformation in Russian and Ukrainian media: Information technologies in conflict]. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*, pp. 53-61. <https://doi.org/10.26693/ahpsxxi2024.08.053> [in Ukrainian].
2. Nociar T. Davita Silfen Glasberg-Deric Shannon. Political Sociology: Oppression, Resistance and the State. *Slovak Journal of Political Sciences*. 2012. Vol. 12. 248 p.
3. Ushchyna V. From conflict of discourses to military conflict: multimodality of identity construction in Russo-Ukrainian war discourse. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2022. Т. 9, № 2. DOI: <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.2.usb>
4. Kyryliuk O. L. (2022). Zmistove napovnennia leksyko-semantychnoi hrupy "VOINY" v dyskursi rosiisko-ukrainskoi

- viiny [Semantic content of the lexical-semantic group "Warriors" in the discourse of the Russo-Ukrainian war]. *Akademichni Studii. Seriia "Humanitarni Nauky"* [Academic Studies. Series 'Humanities']. (2), pp. 23-32. <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.2.4> [in Ukrainian].
5. Babeliuk O. A. (2024). Interpretatsiia hrafichnoho naratyvu kriz pryzmu linhvohrafii (na materiali knyhy "Slovnyk viiny" Ostapa Slyvynskoho) [Interpretation of graphic narrative through the lens of linguography (on the material of Ostap Slyvynsky's book "War Dictionary")]. *Mova. Literatura. Folklor* [Language. Literature. Folklore] (1), pp. 13-19. <https://doi.org/10.26661/2414-9594-2024-1-2> [in Ukrainian].
 6. Melnyk S. M., Nazarenko O.M., Sikorska V. Yu. (2023). Movna reprezentatsiia kontseptu "viina" v suchasnomu ukrainskomu mediadyskursi [Linguistic representation of the concept "war" in modern Ukrainian media discourse]. *Philological education and science: Transformation and modern development vectors: Scientific monograph* (pp. 446-467). Riga: Baltija Publishing. [in Ukrainian].
 7. Machulin L. (2022). National archetypes as a modus of resistance poetry in Russian-Ukrainian war. *Kultura Ukrainy*. [Culture of Ukraine], pp. 19-27. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.077.02>
 8. Katerynych P. (2023). Mova vorozhosti v publisytychnomu dyskursi (na materiali tekstiv Telegram) [Hate speech in journalistic discourse (based on Telegram texts)]. *Naukovyi Zhurnal "Mova"* [The scientific journal "Language"] (73), p. 34 <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.1.1/28> [in Ukrainian].
 9. Borovytska O. (2009). Dyskurs yak ob'ekt doslidzhennia sotsialnoi stylistyky [Discourse as an object of study in social stylistics]. *Visnyk Lvivskoho Universytetu, Seriia Filohichna* [Bulletin of Lviv University. Philological Series] (1), pp. 79-85.
 10. Tahreem R. Corpus Stylistic Analysis of A Tale of Two Cities. 2020. DOI:10.13140/RG.2.2.25295.46247 Adepoju B. *Linguistic Stylistics*. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/380541866_LINGUISTIC_STYLISTICS (Accessed: October 14, 2024).
 11. Agu M., Emike A. Perspectives in Stylistics. *Global Journal of Research in Humanities and Cultural Studies*. 2024. Vol. 4. pp. 14-18. URL: https://www.researchgate.net/publication/377845247_Perspectives_in_Stylistics (Accessed: October 14, 2024).
 12. Council of Europe. Council of Europe Action Plan for Ukraine "Resilience, Recovery and Reconstruction" 2023-2026. 2022. URL: <https://rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-eng/1680aa8280> (Accessed: October 14, 2024).
 13. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. MFA of Ukraine brings heads of foreign diplomatic missions to the site of russian attack on Okhmatdyt. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/mzs-orhanizovalo-vizyt-ponad-30-hlav-inozemnykh-dyplomatsii-do-mistsia-rosiiskoho-udaru-po-okhmatdytu> (Accessed: October 14, 2024).
 14. Gettleman J. Russian Attacks Open a New Front in Ukraine. *The New York Times*. 2024. URL: <https://www.nytimes.com/2024/05/11/world/europe/ukraine-russia-kharkiv.html> (Accessed: October 14, 2024).
 15. Zecchinon P., Standaert O. The War in Ukraine Through the Prism of Visual Disinformation and the Limits of Specialized Fact-Checking. A Case-Study at Le Monde. *Digital Journalism*. 2024. pp. 1 – 19. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2024.2332609>
 16. Liskovych M. (2024). Sotni khimichnykh atak proty ZSU: yak Rosia unykaie vidpovidalnosti [Hundreds of chemical attacks against the Armed Forces of Ukraine: how Russia avoids responsibility] URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3842503-sotni-himicnih-atak-proti-zsu-ak-rosia-unikae-vidpovidalnosti.html> (Accessed: October 14, 2024).
 17. Horton A., Mellen R., Granados S., & Galocha A. These are the Western air defense systems protecting Ukraine. *The Washington Post*. 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/world/2023/05/19/ukraine-air-defense-systems-patriot/> (Accessed: October 14, 2024).
 18. Russia accused of using chemical gas attacks against Ukrainian soldiers. *The Guardian*. 2024 URL: <https://www.theguardian.com/world/2024/apr/06/russia-accused-of-using-chemical-gas-attacks-against-ukrainian-soldiers> (Accessed: October 14, 2024).
 19. Obiekty krytychnoi infrastruktury Ukrainy: vse, shcho varto znaty [Critical infrastructure objects of Ukraine: everything you need to know]. *Kyiv Post*. 2024. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/28283> (Accessed: October 14, 2024).
 20. Scheck J., Gibbons-Neff Th. Stolen Valor: The U.S. Volunteers in Ukraine Who Lie, Waste and Bicker. *The New York Times*. 2023.
 21. Harding L. Invasion: The Inside Story of Russia's Bloody War and Ukraine's Fight for Survival. *Faber & Faber*, 2022. 336 p.
 22. Miller C. The War Came to Us: Life and Death in Ukraine. London: Bloomsbury, 2023. 293 p.